

НАСТАВНО-НАУЧНО УМЕТНИЧКОМ ВЕЋУ

ФАКУЛТЕТА ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Краља Петра 4.

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Косанчићев венац 29

НАЗИВ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

„СТРУКТУРЕ ЧОВЕКА – ЛИКОВНО ИСТРАЖИВАЊЕ ИРАЦИОНАЛНОГ“

Кандидаткиња

ИВАНА ЈЕЛИЋ

Уметничка област : Примењене уметности и дизајн

Ужа уметничка област : Примењено сликарство

Ментор Ред. проф. Мр. Милка Вујовић Стојановић

На седници ННУВ одржаној 14. 09. 2018. године именована је Комисија за писање извештаја докторског уметничког пројекта у саставу:

1. Станко Зечевић, ред. проф. ФПУ
2. Слободан Кајтез, ред. проф. ФПУ
3. Горан Чпајак, ред. проф. ФПУ
4. Мр. Милка Вујовић Стојановић, ред. проф. ФПУ
5. Мр. Ненад Зељић, ред. проф. Академије умјетности у Бањој луци

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФИЈА КАНДИДАТКИЊЕ

Рођена 10.05.1991. у Шапцу

- 2006. ђак генерације у ОШ „Вук Караџић“ у Шапцу
- 2010. Завршила Шабачку гимназију са одличним успехом
- Школске 2010/2011. уписала основне академске студије Примењеног сликарства, програм Примењена уметност, на Факултету примењених уметности, Универзитета уметности у Београду.
Дипломирала са просечном оценом 9,88(девет, осамдесетосам)
- Школске 2014/2015. уписала мастер академске студије Примењеног сликарства, програм Примењена уметност, на Факултету примењених уметности, Универзитета уметности у Београду. Дипломирала са просечном оценом 10,00 (десет, нуланула), тиме стекавши звање мастер примењени уметник
- Школске 2015/2016. уписала докторске академске студије, програм Примењене уметности и дизајн, на Факултету примењених уметности, Универзитета уметности у Београду. Положила све досадашње испите са просечном оценом 10,00
Добитник је награде Фонда Бранко Шотра као најбољи студент на мастер академским студијама и награде Фонда Александар Томашевић за најбољи годишњи успех на мастер академским студијама.
Стипендиста је општине Шабац и Фонда за младе таленте – Доситеја.
Течно говори енглески језик и поседује CAE сертификат (Cambridge English Level 2 Certificate in ESOL International (Advanced), Certificate in Advanced English, Council of Europe Level C1).
Полазник је истраживачке станице Петница 2008. и 2009. из семинара психологије и историје.
Члан је Удружења ликовних стваралаца Шапца и Комбинарт удружења шабачких уметника, са којима редовно излаже своја дела.
Учесник је уметничког програма *Outside Project* у Фиренци 2013. године.
2015, остварена сарадња у Дечјем културном центру у Београду на ликовној радионици за децу и омладину ометену у развоју.
Учешће на семинару *Права интелектуалне својине у области уметности и креативне индустрије*, одржаног у оквиру Tempus пројекта RODOS(Restructuring of Doctoral Studies in Serbia) у Ректорату Универзитета уметности, 2017.

СПИСАК УМЕТНИЧКИХ, ОДНОСНО НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА

- Самостална изложба: *Дистопија*, Галерија Културног центра Шабац, Шабац (2015.)
- Реализација два мурала: *Festina lente* и *Omnia mutantur nos et mutamur in illis*, Шабачка гимназија, Шабац (2015.)
- Самостална изложба: *Nosce te ipsum*, Библиотека шабачка, Шабац (2017.)

- Изложба радова реализованих у оквиру програма *Outside Project*, полазник и излагач Фиренца (2013.)
- Реализација мурала у склопу предшколске установе *Наше дете*, Шабац (2010.)
- Изложба цртежа *Тело 4*, Комбанк АртХол, Београд (2013.)
- Изложба диплома Факултета примењених уметности, Музеј примењене уметности, Београд (2014.)
- Трећа дидактичка изложба *Мудрост чула*, сарадник и излагач, Дечји културни центар, Београд (2015.)
- Миксер фестивал, *Black Vox* пројекат, учесник и излагач, Београд (2015.)
- Изложба радова студената Факултета примењених уметности, Галерија београдске тврђаве, Стамбол капија, Београд (2015.)
- *Сликарске технике*, изложба студената Факултета примењених уметности, Комбанк Арт Хол, Београд (2015.)
- *Уметност је женског рода*, Градска галерија удружења, Краљево (2016.)
- *Диплома 2016*, Музеј примењених уметности, Београд (2016.)
- *Дела о делу*, Галерија културног центра, Вршац (2017.)
- *24. изложба цртежа*, Галерија Културног центра, Шабац (2017.)
- 11. Фестивал уметности и музике *Икона*, учесник и излагач, Приједор (2017.)

Изложбе у склопу Удружења ликовних стваралаца Шапца:

- Редовни учесник на годишњим и пролећним изложбама удружења 2010-2017.
- Учесник на ликовним колонијама удружења у сарадњи са Геронтолошким центром Шабац (2012, 2015, 2016.)

Изложбе у склопу Комбинарт групе:

- *Потрага за уметношћу*, изложба у оквиру манифестације Ноћ музеја, Шабац (2014.)
- *Изложба на сцени*, Шабачко позориште, Шабац (2014.)
- *Сцена: аукцијска изложба младих шабачких уметника*, Шабац (2015.)
- Пројекат Отворена галерија

ДЕТАЉНА АНАЛИЗА УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА КАНДИДАТКИЊЕ

У докторском уметничком пројекту „Структуре човека – ликовно истраживање ирационалног“ Иване Јелић, сагледава се и разматра улога ирационалног у уметничком процесу. Ирационално се посматра у виду неразјашњених и недоречених вредности које због несхватљивости свог карактера трансцендирају оквире рационалног сазнања. Термину ирационално се приступа кроз одређивање теоријског оквира и примере уметничког рада. Истичу се духовне вредности дела и њихов хуманистички значај. Штавише, узевши да су ирационалне вредности саставни део човека, разматра се у којој мери се уметнички процес може посматрати као процес идентификације и самопотврђивања. При овоме се истиче одлика уметничког процеса који се односи на комплексност његове спознаје. Разматра се теорија интуиције Benedetto Croce-а (Бенедето Кроче) као замисао посматрања ирационалних вредности у уметности, као и улога архетипа кроз колективно несвесно појединца. Разматра се значење уметничке стварности као специфичног оквира који усмерава стваралачки израз. Разматра се улога осећања у уметничком процесу, кроз ирационални карактер и као неизоставни део човека.

Појам „структура“ се сагледава у склопу мотива човека и формулације уметничког израза. Мотив човека се представља кроз његову примарност у уметничком раду и улогу посредника уметничког процеса, као фокусна тачка односа уметник – дело – посматрач. При томе се разматрају питања која се тичу : начина изградње човекове форме у уметничком изразу, улоге лика човека у уметничком процесу, схватања ирационалног кроз ликовне карактеристике дела. Паралелно са теоријским објашњењем реализовани уметнички радови се представљају као непосредни и практични примери у склопу истраживања.

Представљени уметнички радови се базирају првенствено на техници уљане боје на платну која, као пре свега личан и слободан избор уметнице због изражајних карактеристика и претходног искуства у раду, пружа потребну опремљеност у ликовном изразу. При томе се истиче значај линије и цртачког приступа као један вид одлике изградње дела (линијска представа и доминантност форме у односу на боју и колористички начин ликовног израза). Овакав приступ делу, покренут кроз почетне идеје уметничког истраживања у виду мноштва скица и студија цртежа, односи се на лично искуство које утиче и усмерава ток рада. Ликовна позадина, као човеково окружење, је представљена као илузија простора који је истоветан празнини као апстраковано место које негира границе. Такође, представља ликовни контраст са ликовном идејом структуралне комплексности мотива. Истицање видљивих потеза у виду хаотичног тока, уз њихово умножавање, наговештава изградњу и представља тежиште ликовног израза.

Приказ вукова који се јављају као секундаран мотив у примеру уметничког рада, се односи на његов одабир у виду тотемске животиње а представља везу човека са природом која је узвишена али и непредвидива, али и са тежњом за опстанак као унутрашњом борбом која је одлика развитка појединца. Симбиоза мотива човека и вука наглашава фундаменталне и древне оквире човекове природе, која се односи на његову исконску суштину као живог бића.

Уметнички мотив човека се истиче у односу на позадину која је у ликовном смислу сведена. Наглашено осветљење, најчешће монохроматско, у уметничко – истраживачком раду се

ослања на сужење избора ликовних елемената као тежња ка једноставности израза али и за циљ има истицање човеке форме као доминантног елемента и упућује на њен драматичан карактер.

У контрасту представљених површина и свесном наглашавању тока као и дисторзије видљивих потеза, реализованих кроз распон уљане технике, развија се ликовна идеја али се и претпоставља алегија као њена идејна паралела : јединство реда као и ентропијског карактера у мотиву структуре човека.

ОЦЕНА ОСТВАРЕНИХ РЕЗУЛТАТА

Докторски уметнички пројекат „Структуре човека – ликовно истраживање ирационалног“ кандидаткиње Иване Јелић обухвата ликовно истраживање могућности приказивања људске форме . Начин уметничког израза је константан у смислу приступа делу кроз анализу примарног мотива кроз једноставност ликовне форме и успостављања асоцијација кроз њену изградњу. Интердисциплинарним приступом, као и проналажењем ослоња у примерима уметничке праксе долази се до изведеног теоријског става. Сагледавање познатог појма – човека , води преко разумевања и анализе ка оригиналној интерпретацији у виду ликовног израза. Представљени ликовни радови су слике углавном великог формата изведене у техникама уља на платну и уљаног пастела које заједно са писаним делом овог пројекта представљају изванредну ликовно - научно - психолошку студију човека у уметности.

КРИТИЧКИ ОСВРТ КОМИСИЈЕ

Немогуће је говорити о ирационалном и рационалном као раздвојеним чиниоцима зато што делују кроз преклапање и оба представљају интегрисани део човека. Може се дискутовати о хуманистичком значају ирационалних вредности који подразумева трансценденцију оквира сазнања и значају развитка духовних вредности стваралачког израза.

У уметничко – истраживачком раду , мотиву човека се приступа као примеру логичке структуре, при чему се разматра начин манифестације унутрашњег света човека кроз ликовне форме. Појам структура се на овај начин генерализује и отвара тему која се тиче ирационалности као саставног дела човека. Уметнички израз се посматра као процес који је у току, а односи се управо на стално преиспитивање и самопотврђивање. Комплексност и узајамна повезаност различитих садржаја у животу се посматра кроз интегрисаност искуства човека као јединствене целине. У ирационалном уметничког израза кроз идејну целину човек – структура се разматра одлика процеса идентификације при релацији уметник – дело – посматрач. Антропоморфне одлике ликовног приказа се разматрају као метафора лица дела које позива на проналажење ирационалног свог „наличја“, при чему се сугерише на

невидљиве вредности. Мотив се путем уметности представља као вид уметничког дијалога са светом и кроз јединствену уметничку стварност.

ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ ДОПРИНОСА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

На основу детаљног увида у практични и писани део докторског пројекта кандидаткиње Иване Јелић комисија је донела закључак да се ради о значајном доприносу у сфери ликовног истраживачког стваралаштва. Интердисциплинарни приступ уметничком пројекту указује на важност сагледавања познатих појмова на нов начин у циљу иницирања даљег размишљања и подстицаја дивергентног мишљења.

Мотив човека Ивана Јелић сагледава и проучава кроз многе области истовремено свесна да још увек није у потпуности истражен. Човек као мотив се може посматрати кроз ликовне и идејне проблеме двеју целина: прве која се односи на његов визуелни део, тј видљиве човеколике структуре; друге која се односи на интерпретацију нематеријалних структура, тј на комплексност приказа човековог унутрашњег света.

Ирационално се односи на његов психолошки део, који подразумева емоције и људску природу, као и на улогу човеколике форме у контексту уметничког израза и опажања дела. Уметничко истраживачки пројекат се односи на мотив човека и могућности његовог приказа. У склопу овога се разматра улога мотива човека у контексту форме уметничког дела, његове интерпретативне карактеристике и изражајни значај човеколике форме.

Иако се неисцрпни мотив човека посматра као полазна тачка и основа, начин анализе и резултати настали током проучавања представљају скуп опсервација које представљају јединствен допринос овој вечитој инспирацији.

Докторски уметнички пројекат кандидаткиње Иване Јелић под називом „Структуре човека – ликовно истраживање ирационалног“ је оставио Комисију у уверењу да се ради о веома маштовитој сублимацији ирационалног и подсвесног у уметничком истраживању и представља изузетно достигнуће на пољу уметности.

Докторски уметнички пројекат „Структуре човека – ликовно истраживање ирационалног“ презентован је на самосталној изложби „Nosce te ipsum“ у Библиотеци шабачкој (Шабач, 20. 09. 2017 – 04. 10. 2017.) и на самосталној изложби у галерији „Александар Алек Ђонових“ (Мермер и звуци, Аранђеловац, 30. 05. 2018 – 30. 06. 2018.).

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта кандидаткиње Иване Јелић под називом „Структуре човека – ликовно истраживање ирационалног“ предлаже Наставно - научно – уметничком Већу Факултета примењених уметности у Београду да овај пројекат прихвати и предложи за одбрану у Сенату Универзитета уметности у Београду.

Чланови комисије –

1. Станко Зечевић, ред. проф. ФПУ

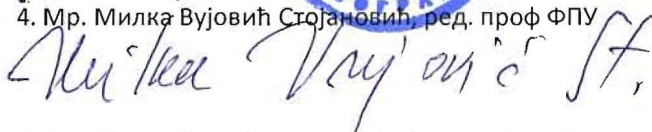
2. Слободан Кајтез, ред. проф. ФПУ

3. Горан Чпајак, ред. проф. ФПУ

4. Мр. Милка Вујовић Стојановић, ред. проф. ФПУ

5. Мр. Ненад Зељић, ред. проф. Академије умјетности у Бањој луци

